

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Δρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πῶς αἰτησις ἀπευθύνεται :
Διεύθυνσιν Φωνῆς τῆς Ἡπείρου
Ἀθῆναις

ΕΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1900 ἕως 15 Σεπτεμβρίου 1901. Ὁρεῖσθαι δὲ οἱ ἀπευθυνοῦντες τὰ ἐγγράφωσι συνδρομητὰ καὶ ἀποστείλῃσι καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ τὰ ἀπευθύνοντα δι' ἐπιστολῆς ἢ ταχυδρομικοῦ δελεαρίου πρὸς τὸν συντάκτην κ. Γεώργ. Κ. Γάργαρον.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐννεαετίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διεσπορμημένων Ἡπειρωτῶν.

ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἐν βαρβαρότητι ἢ ἐν πολιτισμῷ ζῶμεν ;
Ἡ δημόσιος ἀσφάλεια.

ΣΤ'

(συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 404 φύλλου)

Ἀφοῦ λοιπὸν εἰς χεῖρας αὐτῶν εὐρίσκονται τὰ πλεῖστα τῶν χωρίων, δὲν κρίνω ἀσκοπον νὰ δώσω μικρὰν ἰδέαν περὶ τῆς ποιότητος αὐτῶν. Ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης θὰ ἐννοησώμεν πως ποία εἶνε ἡ τύχη τοσούτων ἀδελφῶν μας. Διὰ τὰ χωρία τῆς Ἡπείρου πρέπει νὰ ἐνδιαφερῇται οὐ μόνον ὁ Ἡπειρώτης, ἀλλὰ πᾶς Ἕλλην ἐξ ἴσου, διότι εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς Ἡπείρου ζῇ καὶ κινεῖται Ἕλληνας ἀγνός, παμπληθής, μετὰ τὰς πατρίους παραδόσεις, μετὰ τὰ πάτρια αἰσθήματα καὶ σκέψεις, ἀπρόσβλητος μέχρι σήμερον πάσης διεφθαρμένης ἀτμοσφαίρας διὰ τοῦτο ἡμεῖς πάντοτε ἔχομεν τὴν προσοχὴν πρὸς τὰ χωρία τῆς Ἡπείρου, διότι διαβλέπομεν ἐκεῖ μεγάλην δύναμιν, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ ἀφῇθῃ εἰς τὴν τύχην τῆς. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε πείρα μᾶς ἔχει διδάξει ὅτι ματαίως πονοῦμεν, διότι κατὰ τὸ κοινὸν λόγιον

κουφοῦ καμπάνα κι' ἂν λαλῇς
ζουρλὸν καὶ ἂν θυμιατίζῃς
καὶ μεθυσμένον κι' ἂν κερνᾷς
ὅλα χαμένα τᾶχης

οὐχ ἦντον ὅμως ἡμεῖς δὲν θέλομεν παύσει ἀφῇνοντες κραυγὴν ὀδύνης, διὰ τὴν ἔξυτάτην δυστυχίαν, εἰς ἣν κατεδικάσθη ὁ Ἕλληνικὸς οὗτος λαός.

Ὅταν ἡ ψυχὴ κατέχεται ὑπὸ τινος πάθους, τότε νοσεῖ, πάσχει καὶ δὲν λειτουργεῖ κανονικῶς. Αἱ πράξεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοιαύτης ψυχῆς εἶνε πάντοτε σκοτεινὰ καὶ ὀλίθρια. Ἡ ἱστορία, ὁ καθρέπτης οὗτος τῆς μακρᾶς πορείας τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς μᾶς ἀναφέρει παραδείγματα πλεῖστα ἀνδρῶν ὧν αἱ πράξεις προσέδιδον ψυχὴν γενναίαν καὶ νοῦν διτυγέστατον, ὅταν ὅμως εἰσεχώρησεν εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν τὸ πάθος τῆς ἀλαζυνείας ἢ τῆς ὑπερφοσύνης ἢ τοῦ μίσους ἢ ἄλλου τινος τοιοῦτου, τότε θολεραί καὶ ἄγρια πράξεις ἦσαν τὰ προϊόντα τῆς νοσούσης ψυχῆς. Ὁ Ἰππίας ἦτο ἀγαθότατος κυβερνήτης, ἀφ' οὗτο ὅμως ἐφρονέθη ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰππαρχος καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ τὸ μῖσος ἐγένετο τύραννος σκληρότατος· ὁ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας περιέβαλλε τοὺς φίλους τοῦ δι' ἀφθονωτάτης ἀγάπης, ὅτε ὅμως ἤρχισε νὰ διαφθειρῇται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ κατόπιν τῶν ἐκλάμπρων κατορθωμάτων τοῦ, δὲν ὤκνησε διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς νὰ διατρυπήσῃ τὸν φίλτατον αὐτῷ Κλεῖστον· νὰ ἀναφέρωμεν καὶ ἄλλα παραδείγματα κρίνομεν περιττόν, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ ἐκ τῆς

καθημερινῆς πείρας δύναμεθα κάλλιστα νὰ βεβαιωθώμεν περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης.

Τούτου οὕτω τίθεντος, ἴδωμεν νῦν πῶς διακαίται ἡ ψυχὴ τοῦ τούρκου ὃν ἔρριψαν μὲν εἰς τὴν καμπούραν μας αἱ περιστάσεις, διατηρεῖ δὲ ἡ κακομοιρία μας. Καὶ ἐὰν εὖρωμεν ταύτην ὅτι κατέχεται ὑπὸ πάθους δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλωμεν ποσῶς περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγόμενων τερατοφυγμάτων αὐτῆς.

Αἱ δυνάμεις αἱ ὁποῖαι διαπλάττουσι νηπιόθεν τὴν ψυχὴν τοῦ τούρκου εἶνε ἀφ' ἐνός μὲν ἡ οἰκία, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ θρησκεία καὶ τοῖτον τὸ περιβάλλον, ὅπλα δὴ ἡ κοινωνία, ἐν ἣ ζῇ. Τὸ δὲ σχολεῖν ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ὀλίγον τι ἐπιδρᾷ ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξετάζοντες δὲ τὸ βρέφος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ πρῶτον παραδεχόμεθα πρὸς στιγμὴν τὴν θεωρίαν καθ' ἣν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἶνε χαρτὶ ἄγραφο, ὅπλα δὴ οὐδεμία ἐκ τῶν δυνάμεων αὐτῆς ἔχει ἀνεπτυγμένην, ἀλλὰ πάσας ἐν ἀδρανείᾳ διατελούσας. Τὸ βρέφος λοιπὸν ἔχει τὴν ψυχὴν ἀγνήν καὶ οὐδὲν πάθος ταράττει αὐτήν· τὰς πρῶτας ὠθήσεις λαμβάνει ἐκ τῆς οἰκίας· τί δὲ ἀκούει ἀπὸ τοῦ οἰκείου ; ὕβρεις κατὰ τῶν χριστιανῶν, λόγους πλήρεις περιφρονήσεως, ἰδέας ἐξουτελιστικωτάτας περὶ αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι περιστῶσι τὸν χριστιανὸν ὡς ἄπιστον, ὡς ἀνάξιον πάσης εὐσπλαγχνίας, ὡς ἄξιον πάσης τιμωρίας, ἄξιον τῶν δεινότερων βασάνων, τῶν ἀγριωτέρων ὕβρεων. Εὐθὺς λοιπὸν ἐξ ἀρχῆς ἄρχεται ἀνδρούμενον ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ τὸ δεινότατον πάθος, τὸ μῖσος μετὰ τὰς διαφορὰς αὐτοῦ παραφυάδας, ἡ περιφρόνησις πρὸς τοὺς χριστιανούς, ἡ ἐντελής ἀσπλαχνία καὶ τὸ θεωρεῖν αὐτοὺς ὡς ὄντα ἄξια πάσης κακοποιήσεως. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει οὗτος τῆς ψυχῆς παραλαμβάνει αὐτὴν ἡ θρησκεία, ἡ ὁποία ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτὰ μὲν, ἀλλ' ἐν μεγαλειτέρᾳ ἰσχυρί καὶ μετὰ περισσοῦ φανατισμοῦ καθιστῶσα οὕτω τὸ ἄτομον σκευὸς ἀγριωτάτου φανατισμοῦ, αὐθαδεστάτου μίσους πρὸς τοὺς χριστιανούς καὶ τάσεως ἀπείρου πρὸς κακοποίησιν ὅπως ἐπέβη διὰ ταύτης ἐλάφρυνσις τις τοῦ δεινοῦ πάθους, τὸ ὁποῖον ἐναργέστατον πιεῖται τὴν ψυχὴν. Ἡ κοινωνία ἔπειτα στερεοῖ τὸ ἔργον· ἰστέον δὲ ὅτι αἱ συναναστροφὰι τῶν Τούρκων γίνονται μόνον ἀναμεταξύ των διότι ὁ φανατισμὸς οὐδέποτε ἐπιτρέπει αὐτοῖς νὰ ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν ἄλλων καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ἀκαθάρτων χριστιανῶν. Εἰς ψυχὴν λοιπὸν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἀναπτυσσόμενην καὶ ὑπὸ τοιοῦτου πάθους κατεχομένην εἶνε παραδεδομένη ἡ ἐξυτρία, ἡ τιμὴ, ἡ περιουσία καὶ ἐν γένει ἡ τύχη, τοσούτων ἀδελφῶν μας, τοσούτων χριστιανῶν, τοσούτων Ἑλλήνων. Ἐκαστος ἦδη δύναται νὰ ἐννοήσῃ εἰς ποῖον σημεῖον ἀγριότητος δύναται νὰ φθάσῃ οὕτω διαπλασθεῖσα ψυχὴ, ἡ ὁποία ἄλλως τε οὐδεμίαν ἄλλην διάπλασιν λαμβάνει ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι καταρτίζουσι τὰς σημερινὰς κοινωνίας καὶ δι' ὧν ἡ ψυχὴ κατεργάζεται, ἡμεροῦται καὶ ἀλλοτριούται ἀπὸ τὴν κτηνώδη κατάστασιν, εἰς ἣν ἀρχικῶς εὐρίσκεται ὁ ἄνθρωπος. Ὁ Τούρκος ὁ σημερινὸς ζῇ μὲν εἰς τὸν 20ον αἰῶνα, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἄνθρωπος τοῦ αἰῶνος τούτου. Εἶνε ὅλως διόλου ξένος καὶ ἀλλοτριωμένος τῆς ἐποχῆς ταύτης. Εἶνε ὁ αὐτὸς Τούρκος, ὁποῖος ἦτο πρὸ τετρακοσίων καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, ὅτε ὡς χεῖμαρρος κατόπιν δεινῆς θυέλλης κατέκλυζε τὴν Εὐρώπην καὶ ὅτ' ἦν ἐλ-

ληνικὴν Χερσόνησον πρὸς μεγίστην δυστυχίαν αὐτῆς.

Καὶ ταῦτα μὲν λέγομεν περὶ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων, περὶ δὲ τῶν κατωτέρων στρωμάτων, περὶ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ συρφετοῦ, τί νὰ εἰπώμεν ; μία λύκαινα γενεὴ τὰ νεογνά τῆς καὶ ἀφ' οὗ τὰ θρέψῃ ἐπὶ τινος μῆνας μετὰ τὸ γάλα τῆς βαρβαρότητος ἀπολύει αὐτὰ εἰς τὴν ἐρημίαν τῶν δασῶν ὅπου τὰ ἀνατρέφει ἡ ἀγριότης τῆς ἐρημίας καὶ τὰ γαλουχίζει ἡ σκληρότης καὶ ἡ ἀσπλαχνία τῶν ὀρέων καὶ τῶν χαραδρῶν· οὕτω δὲ ἀνατραφέντες οἱ λύκοι οὗτοι, οἱ κολούμενοι Τούρκοι ἀλθανοί, κατέρχονται εἰς τὰς κοινωνίας καὶ ἀναστρέφονται μετὰ τῶν προβάτων· καὶ ποῖαν ἀσφάλειαν λοιπὸν δύναται νὰ ἔχῃ τὰ πρόβατα ἐν τῷ μέσῳ τῶν λύκων ; εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν ἂς ἀπαντήσῃ ἡ εὐαίσθητος καρδιά ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν καταδέχονται νὰ ἀφήσωσι τὴν καρδίαν των νὰ αἰσθανθῇ μικρὰν τινα συγκίνησιν διὰ τὴν πλήρη πόνων καὶ ὀδυνῶν κατάστασιν τῶν ἀδελφῶν των.

Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν οὗτοι, ὡχρὰν περιγραφὴν τῶν ὁποίων προσεπαθήσαμεν ἀνωτέρω νὰ δώσωμεν, κυβερνῶσι τὸν λαὸν τῆς Ἡπείρου. Τί δὲ ἀκριβῶς πάσχει ἐξ αὐτῶν ἀδυνατούμεν νὰ περιγράψωμεν, πρέπει νὰ ὑπακούσῃ μετὰ κτηνώδη ὑποταγὴν εἰς ὅλας τὰς κελεύσεις τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ χωρίου ἢ τοῦ Σουλτάνου ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἐκ τῶν παλληκαρίων αὐτῶν ἄλλως δέρεται ἢ ἀτιμάζεται ἢ καὶ φονεύεται· ἀλλὰ δυνατόν αἱ κελεύσεις αὐτῶν νὰ εἶνε ἀτιμωτικά, ἐπιζημιώτατα ὅπως καὶ εἶνε πράγματι συνηθέστατα αὐταί. Ἀδιάφορον, πρέπει νὰ τὰς ἐκτελῇ, ἄλλως πάσχει, ὅσα ἀνωτέρω ἀναφέραμεν καὶ ἐπὶ πολὺ πλείονα. Κατὰ τὸ φθινόπωρον συνηθῶς οἱ ἰδιοκτῆται τῶν χωρίων ἢ οἱ ἐνοικιασταὶ παρέχουσιν εἰς τοὺς χωρικοὺς σπόρον, ἵνα σπείρωσιν, διότι οἱ χωρικοὶ οὐδέποτε κατορθοῦσιν, ὡς ἐκ τῶν διαφορῶν ἀρπηγῶν νὰ ἔχῃ σπόρων. Τὸν σπόρον τοῦτον λαμβάνουσιν οἱ χωρικοὶ ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ νὰ ἐπιστρέψῃσι πάλιν αὐτόν. Ἐὰν, λόγου χάριν, χωρικός τις λάβῃ πεντήκοντα ὀκάδας σίτου, θὰ ἐπιστρέψῃ ἄλλας πεντήκοντα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θερισμοῦ.

ΑΛΒΑΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα «Σκῆπτάρ» σημαίνει ἐπὶ τῆς τῶν ὀρεινῶν κατοικῶν τῆς Ἰλλυρίας (κυρίως Ἀλβανίας) ἐκ τοῦ ἀλβανικοῦ «Σκῆπ», ὅπερ δηλοῖ τὸν ἀστὸν ἑλληνιστί, τὸν ὀρητικῶς καταπίπτοντα ἐκ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων, ἐν αἷς δεικνύεται· εἰς τὸ ἐπὶ τὰς τοιλάδας κεί-
μενον θῦμα· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἡ παραγωγὴ τοῦ ὀνόματος ἐκ τοῦ ῥήματος ἄω=φύω ὀρητικῶς, ἐξ οὗ καὶ «ἄελλα» καὶ τὸ ὀρητικὸν «ἀελλο-
πόδες» καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τῶν ἀνέμων Αἰόλου. Ὡς λοιπὸν ἀπὸ τοῦ ἄω ἀετός, ἐκ τοῦ νῆφω νῆφτός, ἐκ τοῦ πάγω παγετός, ὡς ὑπερὸς κλ. κλ. οὕτως ἐκ τοῦ σκῆπ τοῦ σημαίνοντος τὴν ὀρμὴν γίνεται τὸ ἑλλην. σκῆπτω, σκῆπτός=ὁ κεραυνός, ὁ ὀρητικῶς καταπίπτων ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν νεφῶν καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸ ἀλβανικὸν Σκῆπ, Σκῆπε, Σκῆπτάρ, ὄνομα δι' οὗ καλοῦσιν αὐτοὶ ἑαυτοὺς οἱ Ἀλβανοὶ· ὡς ἐμαρτύρησαν δ' οὕτω, καθ' ὃ ὀρητικῶς

φυσικός, μαχίμου, άτρομητος, ως ή φύσις του άσπου· συνεκδοχικός δέ Σ κ η π ε τ α ρ—ορεί— νός, όπως και ό Γ ρ α κ ι ό ς, καθ' ή προείπω— μιν ή δέ κατάρχη τ α ρ ε ί ν ε ή πανάρχαιος Δωρική τ ο ρ άπαν—τώσα εν άρχαίαις Δωρικής επιγραφαίς· και αύτή είνε άλλος κρείος συν— δέων στενώς την άρχαίαν υφάρην της Δωρικής μετά της άδελφής σσηπταρκής της άσπώτης πανάρχαιον τυπον φέρουσής και διατηρούσης.

Ήστωσαν λοιπόν κατά ταύτα Έλληνες και Έλθανοί άδελφοί ύμνιόμενοι. Άλλ' έπειδή τά γλωσσικά αύτων ιδιώματα έχουσι τοσαύτας σχέσεις στενάς και συναφείας εν πλείστοις ό— σοις, καθά είδομεν εν τοίς προηγουμένοις, άρα έξάγεται άναμφερήσως, ότι Έλληνες και Έλθανοί είσι της αύτης καταγωγής, εκ της αύτης εθνολογικής φύσεως άναφύοντες, κλώνει εκ του αύτου εθνολογικού κορμού και του αύτου στελέχους προεβάντες, όπερ έδει δείξαι.

Άλλά τίνας κορμούς ; εκ τίνας στελέχους ; εκ του Πελαγονικού ; Ημείς παραδεχόμεθα εκ του Πελαγονικού άμφότεροι ότι κατάγονται, όί τε Έλληνες και Έλθανοί. Άλλ' όπως άποδείχθη τούτο, δέον να υποδείξωμεν εν πρώτοις του έός άδελφού την καταγωγήν, του δ' έτέρου έστ' ευνήτος πλέον διά τού όμοίον των γλωσσών αυτών, όπερ άποδείξωμεν εν τοίς έμπαρσθεν.

Ό Μήγες Άριστοτέλης, ή πηγή της επί— λήσεως πλείστον όσων ζητημάτων, λέγει τά έξής περί Γραικούς· «Η άρχαία Έλλάς έστιν ή περί την Δωδώνην και τόν Άχελών· ώ— κουν γάρ οι Σελλοί ένταύθα και οι καλούμενοι ή τότε μιν Γ ρ α ι κ οί, νυν δέ «Έλληνες». Ένταύθα κατακλιναίται καθάρ, ότι οι Έλλη— νες πρότερον έκλούντο Γραικοί, ότε οι Έλα— θον την ένδον ένέκρινον όνομασίαν. Άλλά πό— θεν έπλήθη ή μεταβολή αύ—η του όνόματος ; τί συνέβη ; Η μεταβολή του όνόματος προήλ— θεν εκ της προόδου, του αιώνιου τούτου νόμου, εκ της επί τού κρείττον μεταβολής γλώσσας ή διαίτης των Γραικών, ότινες, ως είδομεν εν τοίς έμπαρσθεν, ήταν πρότερον όρεινοί, τραχείς και βάρβαροι. Άλλ' ή επί τού κρείττον μετα—βολή δεν έπέρχεται διά μιας και γενική εν ά— ποσας τας κατά χώρας κοινωνικας όμάσιν, αλλά βαθμηδόν και κατ' όλίγον και μερικώς κατά πρώτον, ός ό γενικώτερος, και τότε κο— θίσταται τού γνώρισμα πεπολιτισμένου λαού, πεπολιτισμένης Έθνικής διάσεως ότε συνήθως επί τού ευγενέστερον και τού δυναμ μεταβάλλεται όπως συνείδη και παρά τοίς Γραικοίς· «Καθ' έκάστου μιν ή ή ή έμιλία μάλλον καλίστην» «Έλληνας», λέγει ό μέγας Θεουκλίδης, και παρακατών· «Οί δ' ούν ώς έκαστοι Έλληνες ή κατά πόλεις τε, όσοι άλλήλων ζήνισαν, και ήσώσαντες ύστερον κληθέντες» κλ, Κ ή ούτω τού δυναμ «Έλληνες» κατέστη τού γνώρισμα των έξυγνημένων και πεπολιτισμένων Γραι— κών του λοιπού, ως παραδέχεται και ό γέρον Ισοκράτης ή εν τώ πανηγυρικό αύτου λέγων· «Και τού των Έλλήνων όνομα ποίησε μικέτι τον γένους, αλλά της διαφοράς δοκείν είνε, η και μάλλον Έλλήνας καλεσθαι τους της πε— νδεύσεως της ημετέρας, ή τους της κοινής κούσεως μετέχοντας». Και μιν ταύτα πάντα καλώς έχουσι, δυνατό τις είπειν, αλλά προς τού ζήτημα της πελαγονικής ούδεν τού άναργές, ούδεν τού άκριβες παρέχουσιν· εύτυχός ή πατήρ της Ιστορίας Ηρόδοτος λλει άκριβέστατα και άναργέστατα τού ζήτημα τούτου λέγων τά έξής· «Αποσχισθόν μέντοι από του Πελαγονικού, έν άσθενές (τό έλληνικόν), από σμικρού τέ την άρχήν όρμώμενον, αύξεται εις πλούς των έ— κθενών, πολλών μάλιστα προσχωρηκότων αυτώ, και άλλων εθνών βαρβάρων συγχών». Κι θάρωτα λοιπόν βλέπομεν ένταύθα, ότι τού πρότερον μιν Γραικίαν ύστερον δ' έλληνικόν επί— κληθέν, άποσχισθ από του πελαγονικού ως ό κλώνος δένδρου τινός άπαλλήλται από τον κορ— μόν αύτου. Άλλά τίνι πρώτω άποσχισθ ; Διά της από της βαρβαρότητας άπομικρύνσεως και άπαλλαγής ; ή δ' άπαλλαγή αύτη και ά— πομικρύνσις διά της επί τά πρώτα προόδου επί— ρχεται ως αύτός ούτος ό πατήρ της Ιστορίας

άποφαίνεται άναργέστατα έν τούς δε· «Αΐπεινς ή άπεκρίθη εκ παλαιότερου του βαρβαρικού έθνους υπό Έλληνικό, έν και δεξιότερον και εύθης ήλίου άππλάγμενον μάλλον». Έννοείται δέ ότι ή επί τού κρείττον μεταβολή φύλου τι— νός έθνικού (tribu) ού μόνονέτι την αίταν και τό ήθος, αλλά και την γλώσσαν τροπήν τινα επί τού βέλτιον συνεπάγεται, ως συνείδη παρά τοίς Άττικοίς, πελαγονίς και αύτοίς ούσι, κατά την μαρτυρίαν του Ηρόδοτου ή ένδε· «Τό Άττικόν έθνος, έν πελαγονί, άλα τή ήμεταβολή τή εις Έλληνας καλήν γλώσσαν ήμετέρας άποκλίνον επί τού βέλτιον», όπλο— νούτι έως ού τώ χρόν έσχισμάτισε τού άκρον άκρον της γλώσσας, την «linguam deorum» του Κικέρωνος. Την τούτην βελτίωσιν φησί— ναι και ό θείος Πλάτων παραδεχόμενος, όταν λέγει εν τώ Κρατύλῳ· «Διό τού πανταχού στέρ— νου θαι τά όνόματα, ούδεν θαυμαστόν άν είη, ρεί ή παλαιά φωνή προς την νυνί, βαρβαρική ή μηδέν διαφέρει κτλ. Τό ζήτημα τόσω καθάρ έλελυμένο υπό των άριστονόων της άρχαιότη— τος, ού χήζει πλείονος.

ΕΚ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

18 Δεκεμβρίου 1900

Πρό όλίγων ήμερών έξερμησαντες έν Δευκά— δος κατά πρώην τού πνεύματος έσθηκότος και της θαλάσσης ήρεμα επιφριττούσης μετά παρό— δου τεσσαράκοντα λεπτών κατακυλιώμεν εν εις τον εύρον της Πρεβέζης λιμένα, εις έν πρό— δεκαετίας έχον καταπλεύση. Κατά τον πλούν ή θια της θαλάσσης, ήτις είνε είκών του άπει— ρου εκείνου τού όποιον επίστη άδιακόπως την ήμετέραν διάνοιαν, και εις τού όποιον άκατα— παύτως χάνεται αύτη, και ή άνάμνησις των παλαιών της χώρας εις ήν έμελλον να άπο— διασθώ, ής οι κάτοικοι έγκαρτορσί, ακά— πτωσι καθ' όλον τον θίον, στενάζουσι, δίδουσι τώ τυράνν τον ήρώτα και τό οίκα αυτών, και ή άναπαράστασις των σκιδρωτών και με— μαρμιένων των ένοικούντων εν αύτ ή ανθρώπων, ους άλλοτε είδον, και των όποιων ή δυστυχία έκύρτωσε τας κεφαλές, ό άνεμος της κατασώ— ζεως άπέξηλανε τά πρόσωπα, έφυγάδους τού μεσώδαια, και ή πνιγιά της αμαθείας πνοή έ— μύλων την μυροβόλον και ένθον αύραν, έξ ής ίέον οι της Έλλάδος παίδες να άρδύνονται, εις μυρίας ένδιθαί με σκέψεις, ρίγος δέ με κατέλαβε και άνετίναζεν από κεφαλής μέχρι ποδών. Ή— σκέρθη πώς ήτο δυνατόν να άνορθωθώ τά κύ— ποντα εκείνα μέτωπα, να φωτισθώσιν αι ύ— πνώττουσαι εκείνα διάνοιαι, κατασταθώσιν ή θρωποι οι Έλλοτες εκεί οι, οι μέχρις έδάρους κούποντες χωρικοί, οι ως ύποζύγια θεωρούμενοι, οι έν πάσι τούς τέλμασι σπόμενοι, οι ή κα— κοπάθεια και ή ήμείθεια άπεπλύνουν. Άράγ, έλεγον κατ' έμψυτον, είνε άλλής, οι αι με— γαλά άδικαί τίκτουσι τους μεγάλους τιμω— ρούς ; τά υπερβάλλοντα πνιγμένα γεννώσιν έκδικητάς ; τά έγκλήματα του δισποτισμού προκαλούσι τας έξεγέρσεις των λαών ; Άρα είνε δυνατόν να άποσεισθ ή νόρκωσις του λαού τούτου ; έξεγερθ όυτος του θανασίμου ληθί— ρου και όπλοσθ ή βραχίον εν παραλόους μα— κρη δουλεία και ήλθιος προς τους τυράννους αεθασμός ; και φαιδρυνθώσι τά πελιδνωθέντα αυτών πρόσωπα ; Αί σκέψεις αύται άφύπνισαν πάντα τά φιλόδικα και φιλοκρίματα αισθή— ματά μου, και ή άπιστή εν τή τυχ ή των άν— θρωπών τούτων πλασμάτων εις θυελλώδε— στατα με έβύθισε πύλαγη Υπό τούτων κη— τεύχημν ιδών, ότι κατήλθον επί τής λέρου και άπεβίβαζον εις την ζηνάν. Άλλά πρίν είσω επ' αύτ ής τόν πόδα ή θρωπος εκ των κε— χρωσμένων και παρασσημασμένων και νεμο— μένων βουνθύμενος ως τώως έμπίδσε με να έ— ξέλθω. Τού τούτου είνε μέτρον γενικόν υπό της διοικητικής ήρωδίας επινέχθη και έφαρμο— ζόμενος ή ή Μετά πολλών τέλος παρακλήσεων και της ύποσχέσεως, ότι διά τού αύτου άπο— πλοίου θα έπανακλήσω είκοσι έπιτροπή μου ή έξοδος. Παρή την αποβάθραν έσαντο άκίνητοι,

όχροί, ήσώπηλοι και προσηλόντες τά βλέμ— ματα προς έμείς πλείστον των πολιτών και πα— λαιός μου φίλος με πρόσωπον την ήρώτα βα— δαιμένον, με βαδερμένα βλέφαρα και διάπυ— ρον βλέμμα άκρόστον πένον πόθον έκείνησε— Ούτος μοι έτερε την δειξά και λαβόμενος με της χειρός με άδήγησε προς τού καφενέον. Έπί τή θια δέ ένός είσεβλήντος τού αίμα αύτου ήρ— ζατο να βράξ η και άνέστη επί της κεφαλής, ίλιγγος δέ κατέλαθεν αύτόν. Χάριν ύμών, φίλ— τατε είπε, θά καταπνίξω τας έξίψεις μου και τόν βρασμόν του αίματός μου. Ήτίνατος προς αυτόν δι' όργίλων βλέμμάτων και προς με είτα άπευθύνας τον λόγον είπε. Βλέπεις τούτο τό τίρας ; Είνε έκείνος, όστις έφυγάδους τά έλ— ληνικά γράμματα εκ της ήμετέρας πόλεως, τά καθιστώμενα τον άνθρωπον κύριον έαυτού πολι— την άζιον και έλεύθερον έλεύθερας βουόμενον να πολιτεύεται, δικαιώται και ής εκείνα, ή— τινα έμπνέουσι φρονήματα γενναία, αισθήματα ύψηλά, πατριωτισμόν ένθουσιώδη, άνόρεαν προς τους κινδύνους, φιλελευθερίαν έκείνα όπου έρ— ρίσκει τις λαμπρότατα παραδείγματα άρετής πατριωτικής, προσωπικότητας μαθήματα από της διαθύρας, ήτις έπιφέρει την πίσω και δουλείαν και ένισχύει αύτην. Ό άνθρωπος ού—τος κυλιόμενος άέναντις εις χαμίζηλον κύκλον, ήμοιβαίον παθών, εις διαπληκτισμόν της έφη— μέρου έξουσίας, εις καταστρεπτικήν διχόνοιαν έξείδωξεν έκείνα άνευ των όποιων δεν δύναται τις να προσδοκήση την των κακώς έχόντων βελτίωσιν, την από τού ζυγού άπαλλαγήν. Η ένθουσιώδης δύναμις των έλληνικών γραμμάτων ή διαμορφώσα και διασώσα δολοκήρους λαούς βαρβάρους και μη χύδην διεσκορπισμένους ; και άσεκασμένους έπαυσε πλέον να έπενεργή έρ' ήμών. Η Θεοφάνειος σχολή ή άπροσκόπτως επί αίωνα σχεδόν λειτουργούσα ή ή έχει κλει— στας τας πύλας αύτης, κατάπικραι δέ περι— πτανται ύπέρ τας κεφαλές των ένχον άναθα— ματίζουσι αυτούς τε και τά τέκνα των αι φυ— χαι των εύσεγών αύτης. Ό άνθρωπος ούτος διεσκορπίσεν εις τας όδους τά πτωχά της πα— τριδος ήμών τέκνα έξυπνερήτας κάλλιστα τους τυράννους έκδιώξας έκείνα δι' έν ήρώδονταί με— γαλά του πατριωτισμού ρίξει και άντειχον εις τοσοούτον τυραννίας χειμώνα. Ταύτα είπε και πικρόν άάκρυν έρρευσεν εκ των όφθαλ— μών του.

Πρότρη δέ είτα εις άποκαύσεις φοβέρας, άς προσεχάς θά πέμψω προς όημοσίους.

ΠΑΡ' έπιβάντων έλθόντων εκ Θεσσαλο— νικής έγνώσθη ότι νέα δολοφονία έτελέσθη υπό των Βουλγάρων εν Βιτωλίας. Κατά τας πλη— ροφίας ταύτας έρονευσθ ή ένέδρας ό πρό πολ— λου προγεγραμμένους υπό των κομιστών πα— τριωτικώτατος εν Βιτωλίας Έλλην Καλαρρύ— της. Έν ή είδησις αύτη άληθεύ ή διό τον Έλ— ληνισμόν της εφηνένης πόλεως τού πρώην ή ήτο δεινότερον, διότι όλίγους έχουεν ήρας εν Μκεδονία των φρονήματων και της ίκανό— τητος του Καλαρρύτου, του όποιου τας ύπε— ρείας είμεθα εις θέσιν να γνωρίζωμεν κάλλι— στα. Ό Καλαρρύτης πρίν πείρη έχε την δύνα— μιν να πληρώση ένα των δολοφόνων του. Εν τούτοις καμμία περί της νέας ταύτης δολο— φνίας είδησις άλλη ύπάρχει, ούτε τού ύπουργέιον των Έξωτερικών γνωρίζει τι. Τούτο παρείχε την εύχάριστον έλπίδα ότι ένδεχόμενον να διε— δόθη τούτο παρ' αυτών των Βουλγάρων, ότι— νες τον Καλαρρύτην θεωρούσιν ως επικίνδυνον αντίπαλον.

ΗΑΡΑ τας δηλώσεις του Ίταλου πρωθυπουργού και της Αυστρίας περί της άφροκέρους ά— των πολιτικής εν Άλβανία, όπου δεν ύποστη— ρίζεται παρ' αυτών παρά τού καθίστατος, ή άσ— στραχική κυβέρνησις έθεώρησε καλόν να δηλώση κατά τρόπον πολύ σαφή τού ένδιαφέρον της εν τή χώρα ταύτη. Ούτως ό κόμης Γολούχσκιος δια των παρ' αύτου έμπνεομένων όργάνων, δι' όρους άρεκτα πανηγυρικού διακήρυττει ότι μόλο— ντί ή Αυστρία δεν έχει ήλίας βλέψεις εν Άλ—

βανία, δεν θα έπιτρέψη όμως εις κανένα άλλον να εκδουλέγη εν Άλβανία ή να καλλιεργή ιδιαι— τερα συμφέροντα. Ίδως δέ λέγου αι έφημερί— δες τού κόμης Γολούχσκι ήν πείπει να λαμνή τούτο τού Μαυροβούνου, του όποιου αι όρσεις διηγήθησαν διά την επέντασιν της επι— ροής του εις Άλβανίαν.

ΤΟ ύγειονομικόν έπαρχιακόν συμβούλιον της Ρωσίας άνεκόνωσεν επίσημος εις την ρωσι— κήν κυβέρνησιν την έμφανισιν της πανώλους εις τό χωρίον Βλαδιμιρούκα εν τή περιφέρειά του κυβερνείου του Άστροχίν. Μέχρι τούδε έλαβον χωρην 19 κρούσματα, εκ των όποιων τά 15 ήλθον θανατηφόρα. Έσκεν της μεγάλης ταύτης έντάσεως της νόσου έλήθησαν έκτακτα ύγειονομικά μέτρα υπό των ρωσικών άρχόντων, διά τον φόβον της μεταδόσεως της νόσου και εις άλλας ρωσικές έπαρχίας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Την Τετάρτην εις 4 μ. μ. κατήλθεν εις τον Πειραιά ή Βασίλισσα μετά του Μ' γάλου Δου— κης Γεωργίου και άνηλθον επί της ρωσικής ναυγρίδος «Αλέξανδρος Β'». Μετά μικρόν κατήλθ και ό Βασιλεύς μετά των λοιπών με— λών της Β' Οικογενείας και έπιβιβάσθησαν επί τού αύτου θωρηκτού, ένθα παρεκάθισαν εις έπί— στημον γεύμα δέθεν υπό τού ναυάρχου κ. Βι— ρλωφ. Ής άποχαριστήριον των έκπλεόντων δι' Ιαπωνίαν ρωσικών εκσφών. Μετά τό γεύμα έπηκολούθησεν έσπερις παρατάξεις μέχρι του μεσονυκτίου, ότε οι Βασιλείς άποβιβάσθητες άνήλθον μετ' τακτικόν τούσιν εις Άθήνας.

Εις την άγγλικήν προέβαν χθες έδότη γεύμα εις την Β. Οικογένειαν. Τό γεύμα διε— τέχθη έσπερις, εις την όποιαν ήτο κεκλημένοι τού όπλωματικόν σώμα και τινες εκ της άθη— ναϊκής κοινωνίας.

Μεταύριον κοινοποιείται υπό του ύπουρ— γείου των Ναυτικών έγκύκλιος προς τας λιμε— νικές άρχας και λοιπας ναυτικές τοιαύτας του Κράτους, διά της όποιας άνακοινούται εις αυ— τας, ότι κατά κοινήν άπόφασιν των άξιωματι— κών θα κρατηται εκ της μισθολογίας αυτών δύο τοίς ο), τού όποιον θα διατίθεται ύπέρ του εί— δικού ταμείου του στόλου.

Άπελύθη της ύπηρεσίας ό Μουρτης Τρι— κάλων Καρλ τας Άρφη—έφένης—Μαχμέτ—έφέν— δης, ως έγκαταλείπον αυτογνομώνως την θέσιν του.

Τό ίππικόν είχε προχθές γυμνάσια ψευ— δομάχης. Η ύπόθεσις άφώρα έκτέλεσιν στρα— τητικού σχεδίου. Υπετίθη ότι έν άντικεινόν άποσπασμα είχε αιγματούχισθ υπό έχθρικού στρατού. Τό ίππικόν έπρόκειτο να κάμη κινή— σεις και έλάντους ταχείς, όστε να θέση εις τήγχεσιν των έχθρον και να δώση εύκαιρίαν εις τους ίππεις ν' άποδράσωσιν. Έπρόκειτο περί ταχείων κινήσεων και διά μιαν στιγμήν τού πε— διον του Άρεως, όπου έτελούνται έκαστην προίαν τά γυμνάσια, έλαβε γρακικήν ήψιν, με— την κίνησιν των ήλων του ίππικού. Τά τρία σώματα, ταύτάκα βλίνοντα, περυσίζοντο εκ διαφόρων σημείων έγγύς του έχθρου. Οι έλιγμοι ούτοι έξετελέσθησαν άρεκτά έπιτυχώς και τό θέμα των κινήσεων τούτων του ίππικού ήτο άληθώς ώραιον.

ΚΟΣΒΟΓΙΑΝΗΣ και ΣΕΚΑΡΑΣ

ΡΑΠΤΑΙ

Νεωτερισμός, κομφότης, στερεότης

143—Όδός Αιόλου—143

ΑΘΗΝΑΙ

Εις τού ραφίον των ήπειρωτών Δ. Κοσβογιάν— νη και Κ. Σεκαρά κόπονται και ράπονται με ζήλαση κομφότητα και στερεότητα όλα τά είδη των φορεμάτων εις τιμές πολύ συμφορτικές.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΠΙΣΤΙΚΟΥ

Δ.

«Ανέβαινε τού ριζοβούνι καθάλα σε χρυσικά— πουλο μούλρι, ό τσιέλεγκας, ό πρωτοτσιέλεγκας, χαρούμενος και γελαστός, φλάμπουρο των χει— μαδιών και των ξεκαλοκαιριών, ένθ τά κοπά— δια του έρχονταν από πίσω, μπροστά τά γίδια και πίσω τά πρόβατα και πλείο μπροστά τά στέρπα, κι' άγαλοούσαν τά λακώματα από τά κυπροκούδουνα, από τά βελόσματα, από τά σαλογητά, από τον ποδοβολητό, από τ' άλλη— τήματα των σκυλλιών κι' από τά τραγκάνι— σματα των φορτιών, που είχαν τά σύεργα τού τυροκομείου, και τας κάπτες των πιστικών.

Είταν πρωτομυαγιά, όλη ή φύση είχε πανη— γύρι έκείνην την ήμερα, πανηγύρι γεμάτο ζωή, γεμάτο χαρέ, γεμάτο άναγαλλισμό. Κάθε κακή ιδέα, κάθε θλίψη διαλυώταν και σκορπίζονταν από τας χρυσόγυρες άχτινες τού ήλιου, που ώργονε τον εύάνθιο κάμπο, σαν έξιος κι' άκά— ματος ζευγολάτης.

Ανέβαινε—άνέβαινε ό τσιέλεγκας ό πρωτο— τσιέλεγκας τού ριζοβούνι καθάλα σε χρυσικά— πουλο μούλρι, χαρούμενος και γελαστός, ένθ τά κοπάδια του έρχοντα από πίσω κι' άγολο— γούσαν τά λακώματα στο διάβα τους.

Μαζούσαν τά λόγγα από τού νεοφύλλισμα των δένδρων... Τά άφάνια και κάθε λογής πουλλάκια τραγουδούσαν στα κλαριά μ'σα, ή στούς θάμνους ήψηλά τους σκοπούς τους... Οι βρύσες έχυναν τον κατήφορο τά κρουσταλλογάρ— γατα νερά τους, σε φιλά ρεματάκια, κι' αυτά κατηφορούσαν κλαρίζοντας γλυκά—γλυκά και ήμερα—ήμερα άνάμεσα στα σύνδετρα και πό— τειζα τού άώρουα λειβάδια... Πέρα στη ρά— χη, που έχει στην άγκαλιά της ένα πλατύ χωράφι, ένας άκαμάτος ζευγολάτης κεντάι δύο γερά βόδια και πείει πέρα δάθε κι' άνοίγει στο διάδουτο ή γή άράδα—άράδα μεγάλα και πλατύ αύλεια... Κάτω στην ποταμιά στρατοκόποι κερνούν ήλλοι κα— βάλα σ' άψα μούλρια, κι' άλλοι πεζοί τρα— γουδούνας τραγούδια της άνοιξης, της άγάπης και της παλληκαρίας... Κάτω από μιιά γέφυρη βαλανιδιά στέκονται όρθοί ό νιός κι' ή νιά και λένε τον πόνο τού γλυκού, που τους κλείει τή φυλοκάβρια... Ένας άφάτος πιστικός, ένθ άνφορούε τά γιδοπρόδα καντοριαστά, κα— θισμέ όσ άπάνω σε ριζικό κοτρώνι λαλάει τή φλογέρα του και γύνει όλη την άνοιξιάτικη χαρά μετά στούς γαγκίους της τούς άσπούς.

Κατέβηκε ό τσιέλεγκας, ό πρωτοτσιέλεγκας από τού μούλρι του και τράβησε κάτω από τον ίσκιό ένός γέφυρου δέντρου ν' άποβιβάσθ ό πανηγύρι της Άνοιξης, ν' άνοιξη τά μάτια του πλείότερο ν' άνοιξη τ' αύτιά του καλύτερα, να έση και ν' άκούση. Χίλιον λογίων λουλού— δια είταν στρωμένα κατάγής, χίλιον λογίων που— λιά κελαδούσαν γύρω του. Έξάρωσε τού μου— λάρι και κάθισε κι' άκουμπσε στη ρίζα τού δέντρου και τέντωσε τ' αύτί του και βύθισε τού μάτι του ίσα πέρα.

Πέρασε κάμποση ώρα και πρόβαν τά στερ— φόγιά, όλα ήψηλά και λευτερα με ζαστερόφονους κύπρους με τού Σιούτο μπροστά—μπροστά.

Πίσω τους έρχονταν ή Στεροκάλεσα με τού λαμπροκούδον της, που τού λαλούσε πέντε χρό— νια χωρίς άνι, κι' έσερνε όλα τά σερόπρατα από πίσω της. Παρταμένα έρχονταν τά γαλα— ριόνα άκολούθουσα τον Κανούτο, με τον τριω— κάρικο κύπρο του, και πίσω—πίσω άκούμα τά γαλαρόπρατα, έγοντας μπροστά τους τού Μπέλο τον περίαν, τον χοντροκέρατο και τον βαρυ— κούδουνο. Τά κατσίκια και τ' άρνιά γιά να μη βλέπουν της μανάδες τους, κι' οι μανάδες τους, αυτά και χάνουν τού γάλα τους, είταν παρα— πολύ πίσω, ούτε φλίνοντα καν.

Ό τσιέλεγκας ό πρωτοτσιέλεγκας, βλέπον— τας τού βιό του να περνά μπροστά στα μάτια του ώμορο—ώμορο και κανταριαστό, παράτησε την ώμορφίδα τού κόσμου κι' άρχισε να με—

τράη : ένα δύο, πέντε δέκα, εκατό, πεντα— κούσια... στερεόγια Ένα δύο, πέντε, δέκα, εκατό, χίλια, δύο χιλιάδες κι' όχτακούσια γι— λαρόγιά. Ένα, δύο, πέντε δέκα, εκατό, χί— λια, δύο χιλιάδες, τρείς χιλιάδες γαλαρόπρατα, τ' έλον έφτά χιλιάδες γιδοπρόδα, κι' ως πέντε χιλιάδες κασιούφνια, που έρχονταν πα— ρατίσω, δώδεκα χιλιάδες κεράλια ζωντανά πέρα πέρα! Κανένα δε έλειπε από τά σημά άκά, που τά κνηγούν τά κακά μάτια και τά κακά τά γέ— ρια. Έκεί κι' ό Σιούτος ό σκυλλαρίκατος, κι' ό Νιόγγρος ό τσερεπότας κι' ό Κανούτος ό μακρό— μαλλος, κι' ή Μπαρτζα ή πιστοκέρατη, κι' ή Μπού— ταικα ή πλαταύτα, κι' ή Μετσένια ή κοντόμαλλη, κι' ή Μπάλια ή μακροκάστορη, κι' ή Γκαλ— πινη ή πρωτόγεννη, κι' ή Λειάρα ή μονοβύζα, κι' ή Φλώρα ή όρθοκέρατη, όλα εκεί. Έκεί κι' ό Μπέλλος ό μακρόμαλλος, κι' ό Κάλσας ό ρούντος, κι' ό Μπάλιος ό σιούτος, κι' ή Στερ— φοκάλεσα ή περσίανη, κι' ή Κότισση ή χον— τροκάστη, κι' ή Μπάλια με τά κέρατα, όλα εκεί.

Δώδεκα χιλιάδες γιδοπρόδα!

Κύτταζε—κύτταζε τά κοπάδια, που άνηφορού— σαν με τούς πιστικούς τους, που σαλάγαγαν αεί—εί! κι' έρχιναν πέτρες σ'έκείνα που άργοπατούσαν, κι' έκείνα, που τά ξελογίζε ή βροχή, με τά σκυλλιά τους, που γηγαιναν πλάγια, άλλα δεξιά κι' άλλα ξερβιά, με τά φορτώματα τού τυροκομείου, και τόσα άλλα παρακόλouth, κι' έτρεβε τά μάτια του, να έση καλά καλά άν είταν όλα αυτά είκά του, κι' έλεγε μέσα του :

— Διά μου είν' όλα αυτά ;

Κι' έκανε τού σταυρό του, και δόξαζε τον Θεό τού μεγαλοδύνιμο, που άνάμεσα σε τόσον κόσμο αυτόν διάλεξε να κήνη τσιέλεγκας, πρω— τοτσιέλεγκας, φλάμπουρο των ξεγυμνώνων και ξεκαλοκαιριών της Θεσσαλίας και τού Άσπρο— ποτάμου.

Σ' αύτό άπάνω να σου ! και προβάλλει κι' ή Μάρω ή πεντάμορφη, ή γυναικία του καθάλα σε σέληνο μούλρι με τ' άσπρο—ούμια της και τή χρυσοκοντημένη της τή φορεσιά, που δεν την είχε καμμία καραγκούνα, και καμμία σαρκασ— πιάνα, σέροντας από πίσω της δέκα ψυροπαί— δες, κι' έκλινες καθάλα σε κατώτερα μούλρια, φορτωμένα με κόκκινες βελόνες, γιά στρώ— ματα και άσκαφάματα. Κάθε μούλρι της συνε— δεας της Μάρως της πεντάμορφης είχε και δύο ζευγάρια κόττες κρεμασμένες στα καπούλια από τή μιιά μεριά κι' από την άλλη, ένθ ένας χρυσότερος πετεινός με μεγάλη κασούλα και μακρύ διπλό λιγγή και μακριά ουρά, βρισκον— ταν όμμένος στο μπροσάρι τού μούλου, που είταν καθάλα ή χιλιόημερη ή σιελήγικια, κάθε λίγο και λιγάκι λαλούσε περίαντα :

Κιόκουσουσου ! ! !

Σταμάτησε κι' ή συνοδεία της Μάρως της πεντάμορφης στον ίσκιό ίσκιό, κι' ό τσιέλεγκας ό πρωτοτσιέλεγκας σηκώθηκε χαρούμενος και κατέβασε από τού μούλρι τού πολυχρησμένου του τού ταιρι, κατέβηκεν κι' οι ψυροπαίδες, κι' έδεσαν τα μούλρια γιά ναμήνουν, κατέβασαν και μιιά μεγάλη κανίστρα κι' ένα διαάκι και τ' άπόθεκαν κάτω από τον ίσκιό στο πλάι της Κορς τους.

Σε λίγο ή κανίστρα και τού διαάκι είταν άνοιγμένα, κι' άπλώθηκαν άπάνω σ' άσπροκά— θερο μεσάλη άσπρο ψωμί κουτρούλαιο, παγούδα, γλυρό τυρί, τυρβόκα, γαγογούρι, κι' άφρό— γαλο, που είταν βαλμένα μέσα σε κλειδοπί— νακι. Ό τσιέλεγκας ό πρωτοτσιέλεγκας, έξε— κρέμασε από τού μούλρι του ένα βουτσέλι νερό κι' μετά πλώσα κρασί κι' άγγισαν να πείν.

Έρχαν, έπιναν και ζαπλώθηκαν στη ρίζα τού δέντρου να μεσημεριάσουν, ένθ ό πετεινός όλο λαλούσε :

—Κιόκουσουσου !... Κιόκουσουσου ! ! !

Ό τσιέλεγκας ό πρωτοτσιέλεγκας μεθυμέ— νος από την εύτυχία τού βιό του, κι' από την άγάπη που άντρεψε μέσα στα στύβια του, γέμισε στην ποδιά της λατομένης του της Μάρως κι' άποκοιμήθηκε, ένθ αύτη έγνεβε καλλί

μακρύκλωνο και ρούντο, άσπρο ξιζασπρό σαν την άχτιδα, και τραγουδούσε μ' άγγελική φωνή παναρμόνιο και γλυκύτατο τραγούδι, που έκομε τές ζωτικές και τές νερόιδες του λόγγου να συμμαζευτού, και να πιάσουν χορό.

Β'.

— «Μπάααα ! Μπέεεεεεε !»

Οί προβάτινες και τ' άρνιά.

— «Γκάδ ! Γκάδ !»

Τά μαντρόκυλλα.

Είταν πειρασμένα μεσάνυχτα. "Ανεμος δυνατός φυσούσε και σιούσε συθέμελο τὸ μαντρί, και κάθε φορά που άστέρευε τὸ φύσημα τοῦ βοριά, που πάγωνε τ' άρνάκια, έρχιζε τὸ χιόνι τ υλοῦπες τολούπες χοντρές νά στρώνεται καταγής. Καιρός φεβρός, καρδιά τοῦ χειμῶνα. Εη μέρονα Πρωτοχρονιά, ξημέρονα τ' "Αϊ-Βασιλείου. Τὸ κρύο κι' ὁ βοριάς και τὸ χιόνι πολεμούσαν τὴ γῆ, σαν νά τὴν είχαν μητριά, σαν νά τὴν είχαν ἔχτρια.

Μέσα σ' εκείνο τ' άγριοκαίρι έρχισε νά χτυπάη ή καμπάνα τῆς ἐκκλησίας βαρυά βαρυά και δυνατά δυνατά. Στὸ βάρεμα τῆς καμπάνας τὰ σκυλιά ἀνταριάστηκαν περισσότερε κι' ὁ πιστικός τοῦ κοπαδιοῦ, που καιμῶνταν βαρυά μέσα στὴν ἀνθρωποκαλυβα παραστιὰς με τὴν κάππα κατσιούλα, καλοντυμένος κι' ἑτοιμος γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ στὸν πρῶτο σήμαντρο, ζόπνησε με μεγάλον κόπο, κι' ἔφειρε γύρε τὰ μάτια του, σαν νά μὴν πίστευε τὴν κατέστασή του. Οἱ χιλιάδες γιδοπρόβατα με τοὺς πιστικούς τους, με τὰ σκυλιά τους και με τὰ φρετώματά τους, ἡ κατέλαμπρη πρωτομαγιά με δλα τ' ἀνοιτιάτικα κάλλη τῆς, κι' ἡ Μάρω ἡ πεντάμορφη με τές δέκα ψυχοπαίδες τῆς είχαν ξαφανισθῇ ἀπὸ μπροστα του, κι' ὁ Γῶγος

έμενε μοναχός, πιστικός ξένου κοπαδιοῦ, μέσα στὴν καρὶ τοῦ χειμῶνα, μ' ἔδα βιθὸ και καφετέρὸ πόνο νά τὴν περικαλλὴ τὴ Μάρω, τὴ μονογαπίδα τοῦ ἀφεντικῆ τοῦ τοῦ Σκέντου, που τὴν ἀγαποῦσε πολὺ, πολὺ και ξέν ἡλπιζε ποτὲ νά τὴν πάρη, γιὰτ' εἶταν φτωχὸς και ξέν εἶταν τοιέλεγκας κι' ἐχοῦμενος.

Συλλογίστηκε συλλογίστηκε, κι' ἀναστένανε ἀπ' τὴν καρδιά βαθυά, σαν νά τὸν εἶχε θρεῖ καμμι μεγάλη συμφορὰ. Ὑστερα ἔφριξε λίγες σταλαματιές νερό στὸ πρόσωπό του, ξετρυπῶσε ἕνα κερὶ, που εἶχε μέσα στὴν στρέχα τῆς καλύδας, πήρε τὴν γκλύτσα του, και τράβησε γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ. που εἶταν ψηλά στὴ ραχοῦλα τοῦ χωριοῦ. "Οταν μπῆκε μέσα ἡ ἐκκλησιὰ εἶταν γεμάτη κόσμο, ἀλλ' ἡ ὡμορφιά του ξέλαμψε πλειότερο ἀπὸ τὴν ὡμορφιά τῶν ἄλλων παλληκαριῶν. "Ολοι εἶπαν μέσα τους :

— Χαρά στὸ παλληκαρί και στὴ μένα, που τὸν γέννησε !

Ἀλλὰ πλειότερο αἰστάνθηκε τὴν ὡμορφιά τοῦ Σκέντου, ὁ ἀφεντικός του, και τὴ στιγμή, που ὁ παπῆς ἔρχισε νά φέλνῃ τὸ τροπάρι :

«Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ. . .» αὐτὸς τελείωσε μέσα στὴ καρδιά του τὸν ἀρραβῶνα τῆς μονακριβῆς του τῆς Μάρως με τὸ Γῶγο.

Τὸ γῶμα ἔπσαν τρία ντυφένια στὸ ἐπίτι τοῦ Σκέντου, κι' ὅλα τὰ χωριά και τὰ μαντριά ἔμαθαν ὅτι ἀρραβωνίζονταν ὁ χιλιοπαυινέμος πιστικός ὁ Γῶγος, κι' ἔπαιρνε τὴν πεντάμορφη τὴ Μάρω τοῦ Σκέντου, τοῦ πρωτοτειέλεγκα !

Χ. Χριστοδοσιλῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ συνδρομηταὶ τῆς «Φωνῆς τῆς Ἠπείρου» οἱ καθυστεροῦντες τὰς συνδρομὰς αὐτῶν νά τὰς ἐμβάσωσιν

εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους ἡμῶν. Ὑποθέτομεν νὰ γνωρίζωσι πάντες οἱ ἔχοντες καθήκον μόνοι νὰ ἀποστέλλωσι τὴν συνδρομὴν των και νὰ μὴ περιμένωσι χίλια παρακλήσεις. Οἱ ἐν Ρωμουνία συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ ἐμβάσωσι τὴν συνδρομὴν των εἰς τοὺς Ἀδελφοὺς Χάϊτα ἐν Βουκουρεστίῳ. Ἀ. Βα-νακούλην εἰς Βραΐλαν, οἱ ἐν Σερβία εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίου κ. Γ. Χαρισιάδην, οἱ ἐν Κατάρ εἰς τὸν κ. Χαρίσην Βασιλείου, οἱ ἐν Πόρτ-Σαῖτ εἰς τὸν κ. Η. Κιτωνέ-δην, οἱ ἐν Τρικκάλοις εἰς τὸν κ. Μ. Σπυ-ράκον, οἱ ἐν Λαρίσση εἰς τὸν κ. Ζοδγκον, οἱ ἐν Πάτρας εἰς τὸν κ. Μεχ. Χαρίτων, εἰς τὸ πρακτορεῖον τῆς Πανελληνίου, οἱ ἐν Κερ-κύρα εἰς τοὺς Ἀδελφ. Δοσίου εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον «Κάδος» Οἱ ἐν Καρδίττῃ εἰς τὸν κ. Α. Κούρτιον. Οἱ ἐν Μεσολογγίῳ εἰς τὸν κ. Η. Διτλαμῆτσον. Οἱ ἐν Λαυρίῳ εἰς τὸν κ. Α. Γκάτσον. Οἱ ἐν Βουλ-γαρίᾳ εἰς τὸν κ. Α. Πέτσιον εἰς Καρναμ-πάτ και Α. Μουτσόπουλον εἰς Φ. Λιπ-πούπολιν. — Ἐκαστος τῶν συνδρομητῶν δύ-ναται νὰ ἐμβάξῃ και ἀπ' εὐθείας εἰς ἡμῶς τὴν συνδρομὴν του ἐντὸς συστημένης ἐπιστο-λῆς, ἡ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς οἱ ἐν Σερ-βίᾳ Αἰγύπτῳ, Βουλγαρίᾳ και Ρωμουνίᾳ δπου λειτουργοῦν αἱ ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαὶ παρακα-λοῦνται ὡσαύτως νὰ ἀποστέλλωσι και διὰ τοῦ μέσου τούτου τὴν συνδρομὴν των.

Τὸ γραφεῖον τῆς «Φωνῆς τῆς Ἠπείρου» εὐ-ρίσκεται ἐντὸς τῆς «Ἀδριατικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας», ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς Χρημα-τιστηρίου.

ΔΡΥΙΝΟΠΟΛΙΤΙΚΑ

Ἱστορικὴ περιγραφὴ τοῦ Λαμπόδου
και τοῦ ἐν αὐτῷ Βασιλικοῦ ναοῦ

ὑπὸ Νικολ. Γ. Μυστακίδου

Ἐκ Δρεβιανῆς τῆς Ἠπείρου

(Ἰσται συνέχεια εἰς προηγούμενον φύλλον)

Τὴν ἐπιούσαν δὲ ὁ θεοφιλέστατος τότε ἐπί-σκοπος ἅγιος Δρυϊνουπόλεως Κωνσταντῖνος ἔχων συλλειτουργοὺς τοὺς 12 τῶν καλλιτέρων ἱερέων μετὰ μεγάλῃς ἐκκλησιαστικῆς παρατάξεως και ἀπείρου πληθοῦς χριστιανῶν πανηγυρικώτατα ἐτέλεσεν οὐ μόνον τὰ ἐγκαίνια τοῦ βασιλικοῦ τούτου ἱεροῦ ναοῦ εἰς δόξαν τῆς Θεοτόκου και καύχημα τῆς χώρος ταύτης, ἀλλὰ και τὴν ἐν τῷ ναῷ τούτῳ εἴσοδον τοῦ Τιμίου Ἐλλου, ἐνθα οἱ 12 ἱερεῖς μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου ἐψάλον μετὰ τὴν συνήθη τελετὴν και τὸ μετὰ ἀρμονι-κωτάτης φωνῆς τε ἔλαμψεν ἡ χάρις σου Κύριε, ἔλαμψεν ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν κ.τ.λ. Εἶτα ὁ αὐτὸς Ἐπίσκοπος ἔθεσε τὸ Τιμιον τοῦ Σταυροῦ Ἐλλου εἰς Σύνθηρον και ἔδοξαν ἅ-παντες τὸ «Κύριε ἐλέησον». Τὸ δὲ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας συναχθέντων τῶν 12 ἱερέων (α) ἐκ τῶν καλλίων εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου ἀπέδωκαν αὐτῇ τὸν εὐχαριστήριον ὕμνον μηδό-λος κηθήσαντες δι' ὅλης τῆς νυκτός. Ἐκτοτε ἐπεκράτησε συνήθεια εἰς τὸ Λάμποδον νὰ δια-βάξωσι οἱ ἱερεῖς ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ἡ κατὰ πᾶσαν Τετάρτην ἐσπέρας τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. γάλου Κανόνος τῆς πέμπτης ἐβδομάδος τῆς τεσσαρακοστῆς. Τοῦτο ἐσώζετο μέχρι τινὸς ἡ μέχρι τοῦ εὐσεβοῦς και ἐναρέτου διδασκάλου Πέτρου Χρηστίδου, ὅστις, ὡς λέγεται τοῦτο τὸ ἴδιον ἔπραττε (β). Τὸν ναὸν τούτον τοῦ Λαμ-πόδου ἤρχισαν νὰ κτίζουν τὴν α' 76ρίου τοῦ

554 μ. χ. και τὸν ἐτελείωσαν εἰς τὰ 557, ὥστε ἀπὸ τότε ἕως σήμερον ἔχει ὁ περιώνυμος οὗτος ναὸς χίλια τριακόσια σαράντα πέντε περί-που εἴη. Τὰ δὲ ἐγκαίνια αὐτοῦ ὡς και ἡ τοῦ τι-μίου Ἐλλου ἀφίξις ἐγένετο κατὰ μὴνα Ἀπρίλιον τοῦ ἐτους 559 μ. χ. Ἐδράδυνε νὰ κτισθῇ, διότι πλὴν τῶν ἄλλων τὸ ἔτος ἐκείνο, καθ' ὃ ἤρξατο ὁ ναὸς, ἔγινε δριμύτατος χειμῶν, ἦτον ἡ γῆ σκεπασμένη ἀπὸ κρύσταλλα διότι ἀπὸ τὸ πολὺ ψῆχος ἐπάγωσεν ἡ χιών.

Ὁ ναὸς οὗτος ἦν ζηλευόμενος ὑπὸ παντός κτίστου, και ὡς λέγεται ὁ ἀ ρ χ ι τ ε κ τ ω ν (πρωτοκτίστης) τοῦ ναοῦ τούτου ἦν Κονιτσιώ-της, ἐκ τοῦ χωριοῦ Πυρρογιάννης, ἦν μαθητῆς τοῦ πρωτοκτίστου τοῦ ναοῦ τῆς ἐπισκοπῆς ἡ ἄλλης τινός το το ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν, και ὡς ἔμαθον ὁ πρωτοκτίστης (Μίστορός του) ὕπηγε και εἶδε τὸν ναὸν τοῦ Λαμπόδου ὥραιον κτίριον, ἐξ οὗ κατεβέβη και φθόνῳ κινούμε-νος ἐδίδωκεν αὐτὸν ἐπὶ προφάσει ὅτι τοῦ ὤφειλε χρήματα. — Ὁ πρωτοπαθάριος Κωνσταντῖνος εἰργάσθη μετὰ ζήλου και ζωρότητος, ὅστις ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας και μετὰ τῶν ἐγ-καίνων τοῦ ναοῦ ἀνεχώρησε μετὰ δόξης εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐκτοτε δὲν ἤλπιθη νὰ μετὰ ἰδῇ τὴν γεννέτειραν αὐτοῦ πατρίδα ἀπο-χαιρετήσας αὐτὴν ἅπαξ διὰ πάντος. — Οὗτος ἦν ἐκ πλουσίου και ἀρχαίου γένους, περιελθὼν τὴν Ἠπειρο-Ἰλλυρίαν ἀνήγειρε δαπάνῃ τοῦ Μ. Ἰουστιανοῦ ναοὺς, μονὰς, γεφύρας κτλ. κατὰ τε τὴν παράδοσιν και χειρόγραφόν τι ἀνήγειρεν ὁ Μέγας Ἰουστιανὸς τὴν ἱεράν ἐν Κοσίῃ Μο-νὴν κειμένην κατὰ τὴν περιοχὴν Προμετῆς και τὰς ἐν τῇ κάτω Ἐπισκοπῇ και Ζερβάταις ἐκ-κλησίας και ἄλλα πολλά, και τὸ ἐν Ἀνα Λαμ-πόδῳ περιώνυμον τῆς Παναγίας ναὸν διὰ τοῦ αὐτοῦ πρωτοπαθαρίου αὐτοῦ Κωνσταντῖνου. Μάλιστα δὲ ἐμολογεῖται εἰσέτι ὅτι ἐν ὥρᾳ με-σημβρίας ἐλθὼν ὁ Μέγ. Ἰουστιανὸς εἰς τινα τῆς Κονίτσης ποταμὸν και ἐκ τῆς ὁδοπορίας και τῆς καύσεως τοῦ ἡλίου κεκοιμηκὼς ἐκάθη-σεν εἰς τὸν ἐν λόγῳ ποταμὸν τῆς Κονίτσης, ἐν μετὰ ταῦτα ἐγεφύρωσεν, ὀνομάσας αὐτὴν «Ἰ-ουστινιανογέφυρον». — Λέγεται δὲ ὅτι οὗτος παρέτεινε τὸ ζῆν μέχρι τῶν 97 ἐτῶν τῆς ἡλι-κίας του· ἀπέβησε λαμπρὰ, κατέλειπε δύο υἱοὺς και δύο θυγατέρας, οἵτινες ἐνυμφεύθησαν εἰ μὲν

εἰς Κ)πολιν οἱ δὲ εἰς Ἀνατολὴν. — Ὁ Μέγας Ἰουστινιανὸς χάριν τοῦ Κωνσταντῖνου ἀνή-γερεν οὐ μόνον ναὸν και ἄλλα ἐν Λαμπόδῳ ἀλλὰ και ἐτήσιον ἐκεῖσε διέταξε πανηγυριν, εἰς ἣν συνήρχοντο πλῆθος ἀνθρώπων ἀπὸ 10—12 χιλιάδες ψυχὰς χάριν προσκυνήσεως και χάριν ἐμπορίου και συναλλαγῶν. — Ἐκτοτε οἱ Λαμ-ποδίται ἤρξαντο νὰ ἑορτάζωσι τὴν μνήμην τῆς ἐκκλησίας εἰς τὰς 8 Σεπτεμβρίου και εἰς τὴν πανηγυριν ταύτην ἐπώλουν γεννήματα, ζῶα, ὑφάσματα, δέρματα κτλ. ἤρχοντο πωληταὶ και ἀγορασταὶ ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς τε Ἠπείρου και Ἰλλυρίας και ἄλλων μακρυνῶν μερῶν. διήρ-κει αὕτη ἕνα μῆνα σχεδὸν και κατόπιν 15 ἡ-μέρας ἡ 8 μόνον. Ἡ πανηγυρίς αὕτη καλεῖται μέχρι τοῦδὲ «Λάμποδον» οὐ μόνον ἐν Λαμπόδῳ, ἀλλὰ και εἰς πάντα τὰ μέρη, καθ' ὃ τὴν αὐ-τὴν ἡμέραν γίνεται πανηγυρίς. Ἡ λέξις Λάμ-ποδον ἀπαντᾷται και ἐν Πιραμυθίᾳ ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν μακρὰν αὐτῆς, ἐνθα ὑπάρχει θέσις τις «Λαμποδίτρα» ἐπικαλουμένη, ἐν ἣ ὑπάρ-χουσιν ἐρείπια βυζαντινοῦ ναοῦ τιμωμένου ἐπὶ τῷ Γεννησίῳ τῆς Θεοτόκου ἑορταζομένῳ τῇ 8 76ρίου ὅτε και ἐμπορικὴ πανηγυρίς ἐγένετο, ἐφείλκεν τὸ εἶδος ἀπάσης τῆς Θεσπερικῆς ἐ-παρχίας, ἐξ ἧς συνέρρεον τὰ πλῆθη εἰς τὴν πα-νήγυριν ταύτην. Ἡ πανηγυρίς αὕτη και σήμερον γίνεται ἐν τῇ θέσει ταύτῃ και καλεῖται «Λάμ-ποδον», συρρέουσι τῇ 16 ἡ 20 Σεπτεμβρίου ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἠπείρου ἀνθρώποι, πρό-βατα, αἰγας κτλ. και ἐξ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Ἑλλάδος ἔρχονται χάριν ἐμπορίου. Πρὶτον ἡ πανηγυρίς αὕτη ἐγένετο τῇ 8 76ρίου ὅτε και τὸ Γεννησίον τῆς Θεοτόκου, ἐφ ἧς σημνύεται και ὁ ἐν Λαμπόδῳ τῆς Δρυϊνουπόλεως ἀνείρισ-διασωζόμενος ἀπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Μεγάλου Νάος.

Ἐπειτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον και μάλιστα ἀπὸ τὸ 1800 και ἐντεύθεν κατήντησε μεταποι-ουμένη πότε τὴν 15 και πότε τὴν 20 76ρίου-γινομένη.

(ἐκκολουθεῖ).